

Strażak Śląski

ORGAN ZWIĄZKU STRAŻY POŻARNYCH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

WYCHODZI 1-GO I 15-GO KAŻDEGO MIESIĄCA.

JEDEN ZA WSZYSTKICH - WSZYSCY ZA JEDNEGO!

Rok III

Katowice, dnia 15 stycznia 1929 r.

Nr. 2

Adres Redakcji i Administracji
Katowice, ul. Szopena 16/I.

Telefon 9-47
P. K. O. konto nr. 303.408,

Prenumerata: rocznie zł. 7.50.
kwartalnie zł. 2.00.

Treść: Nasze zadania. — Powszechna Wystawa Krajowa. — Gazownictwo. — Druhowie do pracy. — Dział oficjalny Związku: a) Posiedzenie Sl. Kom. Techn. b) Odprawa Ogniom. Pow. c) Konferencja Oficerów Straż. pow. Katowickiego. — Z życia straży pożarnych: a) Mysłowice. b) Brzeziny n/o. c) Gąsowice. d) Jankowice. — Radio-program. — Ogłoszenia.

Nasze zadania.

Udział strażactwa polskiego w Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu jako wystawcy zestawień swego dorobku, tudzież udział czynny w pokazach swej sprawności w rozlicznych zakresach swej działalności, stanowi w planie pracy naszej na rok bieżący doniosły moment, którego lekceważyć niewolno, ale któremu poświęcić należy wiele energii, aby społeczeństwo mogło poznać istotny stan naszej organizacji, aby stwierdziło ogrom sił i czasu jaki w ideę zabezpieczenia mienia i życia mieszkańców wkładać musimy, dla osiągnięcia tego stopnia sprawności fachowej i organizacyjnej, którym dzisiaj pochlubić się możemy.

Zadanie to winno znaleźć wśród naszych szeregów powszechne zrozumienie i oddźwięk w postaci zmobilizowania wysiłków zmierzających do jaknajświetniejszego zaprezentowania naszej organizacji na tym Wielkim Przeglądzie pracy i zdolności Narodu Polskiego.

W sprawie tej tyle już pisanem było na łamach „Strażaka Śląskiego“, iż wątpić należy czy znajdzie się ktoś wśród strażactwa polskiego który spraw związanych z tem zadaniem mógłby niedoceniać. Jedynie niewytłomaczona przekora, obłądna chęć złośliwego przeciwdziałania temu zbożnemu dziełu, mogłaby spowodować dezercję ze zgodnie kroczących szeregów armiji strażackiej, ku sumiennemu spełnieniu obowiązku złożenia publicznego sprawozdania.

Czynności związane pośrednio i bezpośrednio z udziałem strażactwa w Powszechnej Wystawie Krajowej, aczkolwiek wymagają dużego napięcia energii i zmobilizowania wysiłków, bowiem stosunkowo krótki czas dzieli nas od ostatecznego terminu otwarcia wysta-

wy i daty zjazdów ćwiczebnych, nie wyczerpują jednak całkowicie okresu bieżącego roku, a co najważniejsza, nie zwalniają nas z obowiązków innych, które życie ze swą bezwzględnością na nas nakłada i wykonania bezwzględnego wymaga.

Rozpoczęta w roku ubiegłym na gruncie straży pożarnych akcja obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, w postaci spopularyzowania tego zagadnienia społecznego wśród organizacji strażackich i wyszkolenia teoretycznego kilkuset strażaków, stanowi dopiero podwaliny, na których w ciągu roku bieżącego zbudować należy sieć placówek, samodzielnie spełniających zadanie szkolenia i propagandy.

W tym zakresie dojść musimy w ciągu roku bieżącego do osiągnięcia zadawalniającej sprawności wszystkich istniejących straży pożarnych. Każda z nich musi być zaopatrzona w minimum sprzętu i pomocy naukowych potrzebnych do prowadzenia normalnej działalności wyszkoleniowej, każda z nich musi posiadać zdolnego i wykwalifikowanego instruktora, którego obowiązkiem będzie prowadzenie systematycznej pracy nad usprawnieniem drużyny.

A niezależnie od powyższych dwu zadań jakie na strażactwo nasze nakłada program pracy w roku bieżącym, nie możemy zaniedbywać obowiązków wynikających z naszych podstawowych celów istnienia. Musimy w dalszym ciągu, w niesłabnącem tempie, usprawniać nasze drużyny w walce z klęską pożaru, w obronie dobytku współobywateli przed zachłannością molocha pożogi.

Oto zadania nasze na rok bieżący.

R.

Powszechna Wystawa Krajowa.

Sfery strażackie wielce zainteresowane są pytaniem, jak przedstawiają się projekty udziału strażactwa polskiego w Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu. Pragnąc choć ogólnie zapoznać Szanownych Czytelników z tem co zostało już zarządzone w celu jaknajgodniejszego zaprezentowania naszej organizacji na rzeczowej Wystawie, niezależnie od podawanych periodycznie na łamach „Strażaka Śląskiego” okólników Głównego Związku Straży Pożarnych R.P., w niniejszej notatce skreślić szkic zamierzeń.

Rada Naczelna Głównego Związku Straży Pożarnych R.P., doceniając należycie doniosłość obowiązkowego udziału strażactwa polskiego w Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu, celem przedstawienia własnemu społeczeństwu, jak również i tysiącom cudzoziemców zwiedzających Wystawę, rzeczywistego stanu obrony przeciwpożarowej Polski po dziesięcioletniej pracy od chwili odzyskania niepodległości — postanowiła na wniosek Zarządu Gł. Zw. Straż. Poż. utworzyć na czas trwania Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu „Dział Zjazdów i P.W.K.”, mianując kierownikiem tego działu druha Adama Biedroń-Kalinowskiego — inspektora Związku Straży Pożarnych Województwa Krakowskiego.

Kolejnym organem kierowniczym wspomnianego Działu jest „Komitet Zjazdów i P.W.K.”, składający się z Zarządu Głównego Związku Straży Pożarnych R.P., Przewodniczących poszczególnych Komisji i Kierownika Działu. Organem Wykonawczym Komitetu Zjazdów i P.W.K. jest „Komitet Wykonawczy” w składzie osobowym: Prezes Głównego Związku Straż. Poż. R.P., Zastępca mianowany przez Prezesa, Naczelny Inspektor i Kierownik Działu.

Do pomocy Komitetu Zjazdowego zostały utworzone następujące Komisje: Zjazdowa, Wystawy, Zagraniczna i Techniczna.

Zakres działalności poszczególnych Komisji jest następujący:

Komisji Zjazdowej:

- plany ogólnej organizacji zjazdów;
- plany zakwaterowania uczestników zjazdów;
- plany wyżywienia uczestników zjazdów;
- ustalenie rozdziału nagród;
- sprawy ulg kolejowych;
- propaganda zjazdów;
- konkursy orkiestr;
- inicjatywa prac zjazdowych.

Komisji Wystawy:

- plan organizacji wystawy;
- projekty rozmieszczenia wystawy;
- plan organizacji statystyki pożarniczej w Polsce;
- organizacja działu wydawniczego;
- plan organizacji propagandy pożarniczej na Powszechnej Wystawie Krajowej.

Komisji Zagranicznej:

- plan organizacji przyjęcia i pobytu gości zagranicznych w Polsce;
- program zjazdu i obrad strażactwa państw słowiańskich;
- organizacja planu ogólnego zawodów międzynarodowych;
- inicjatywa stosunków z korporacjami strażactwa zagranicznego.

Komisji Technicznej:

- regulamin zawodów strażactwa polskiego;
- program i regulamin zawodów międzynarodowych;

- plany budowy obiektów do zawodów międzynarodowych;
- organizacja techniczna zawodów międzynarodowych;
- inicjatywa organizacji technicznej zjazdów i modeli na Powszechnej Wystawie Krajowej.

Skład osobowy poszczególnych zespołów przedstawia się jak następuje:

Wydział Wykonawczy: Prezes Głównego Związku Straży Pożarnych R.P.—Z. Choromański, jego zastępca inż. St. Waligórski, Naczelny Inspektor—J. Sztromajer, Kierownik Działu—A. Biedroń Kalinowski.

Komisja Zjazdowa: Przewodniczący—Dr. Józef Klarner, członkowie: Jan Kuc i Władysław Weinberger.

Komisja Wystawy: poseł Karol Rzepecki jako przewodniczący, oraz członkowie: burmistrz Stefan Tomczyński i naczelnik Józef Kiedacz.

Komisja Zagraniczna: Przewodniczący—inż. St. Waligórski, członkowie: Stefan Kostecki, poseł Jan Mildner i prezes Jerzy Bojańczyk.

Komisja Techniczna: Przewodniczący—inż. J. Tuliszkowski, członkowie: komendant Izidor Prokopp i komendant Józef Milewski.

W Powszechnej Wystawie Krajowej jako takiej całokształt rozwoju Pożarnictwa Polskiego w okresie ostatniego dziesięciolecia, zostanie przedstawiony w „Pawilonie Pożarnictwa”, który mieścić się będzie w gmachu Miejskiej Szkoły Handlowej w Poznaniu. Otwarcie omawianego pawilonu nastąpi z dniem 1 maja 1929 roku.

Pawilon Pożarnictwa posiadać będzie:

- Dział statystyki;
- „ organizacji;
- „ wyszkolenia;
- „ techniczny i modeli;
- „ wydawniczy;
- „ gospodarczy.

Wszelkie dane w wymienionych działach będą przedstawione zapomocą tablic statystycznych, wykresów, figur plastycznych, fotografii, modeli, tudzież okazowych egzemplarzy druków.

Celem skompletowania danych statystycznych i okazów dla omawianego Pawilonu Pożarnictwa—Związki Wojewódzkie przeprowadzą podstawowy spis statystyczny stanu poszczególnych placówek straży pożarnych oraz dokonają zgromadzenia materiałów dla poszczególnych działów wystawy.

Oprócz Pawilonu Pożarnictwa, który czynny będzie przez cały czas trwania Powszechnej Wystawy Krajowej, to jest od 1 maja do 1 września 1919 roku, w okresie od 13 do 16 czerwca 1929 roku odbędzie się w Poznaniu serja zjazdów, których celem będzie wykazanie publicznie sprawności fachowej polskiego strażactwa.

Odbędą się więc: zawody strażackie ogólnopństwowe wszystkich czterech grup o mistrzostwo Polski; zawody międzynarodowe; zawody z zakresu Przyśposobienia Wojskowego i Wychowania Fizycznego; konkursy orkiestr strażackich; pokazy obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej; pokazy pomocy sanitarnej; strażackie zawody międzynarodowe; obrady korporacji strażackich państw słowiańskich i t.p. imprezy, których podstawowym celem jest: publiczne ustalenie stopnia sprawności organizacyjnej i fachowej naszego strażactwa; wykazanie się przed społeczeństwem skalą przygotowania do obrony mienia i życia współobywateli na wypadek klęski żywiołowej; zmierzenie się drużyn

strażackich — jako zespołów reprezentujących tereny poszczególnych wojewódz — w zawodach fachowych i rozgrywkach z zakresu P.W. i W.F.; wreszcie, co jest najgłówniejszym celem rzeczonych zjazdów, danie braci strażackiej okazji do wzajemnej wymiany zdań i zdobyczy doświadczenia, do poczynienia spostrzeżeń w zakresie wykształcenia, a przede wszystkim, nabrania nowych sił i entuzjazmu

do dalszej żmudnej pracy na niwie pożarnictwa.

Podając ten krótki zarys zamierzeń naszej organizacji w związku z Powszechną Wystawą Krajową w Poznaniu, nie zamykamy tem tematu do którego powracać będziemy coraz częściej, informując naszych Czytelników o postępach prac w tym dziale.

r.

Gazoznawstwo.

W czasie Wielkiej Wojny jaką przeżyliśmy niedawno, wprowadzony został nowy środek walki — gazy bojowe i dymy bojowe

Broń chemiczna cobywada, jako środek wojny, znaną jest od zamierzonych czasów, bowiem jakże inaczej nazywać sposoby wykurzenia przeciwnika przy pomocy spalania różnych materiałów pod murami jego umocnień — jak nie środkami chemicznymi.

Na wiele stuleci przed Chrystusem, Chińczycy używali w wojnach oblężniczych glinianych garneków rozpalonych w ogniu, poczem oblewanych tłuszczem i przerzucanych do nieprzyjaciela. Tłuszcz dymił i wydawał olbrzymi zaduch zmuszający przeciwnika do kapitulacji.

W walkach które toczyły się w okresie 431—404 przed Chrystusem między Ateńczykami i Spartanami, Spartanie użyli przy oblężeniu Belium i Platei stosów drzewnych z kłód przeszyconych smołą i siarką. Stosy te ułożone pod murami twierdzy i podpalone, wydzielały gryzące dymy i gazy zmuszające Ateńczyków do poddania się.

W wojnach jakie toczyły się w średniowieczu między poszczególnymi księstwami we Włoszech, obie strony walczące używały naczyń szklanych wypełnionych płynem gryzącym. Naczynia te rzucone w kierunku nieprzyjaciela przy sprzyjającym wietrze — zatruwały tam powietrze.

A w Polsce, według kronik Długosza, już w XIII wieku w bitwie pod Lignicą, gdzie to wygrynęło rycerstwo polskie, Tatarzy osiągnęli zwycięstwo ostateczne dzięki wprowadzeniu na teren walki buńczuka zakończanego metalową głową, która rozsiewała wokół smrodliwe dymy, doprowadzające rycerstwo polskie do omdlenia.

Dzisiaj wszystkie te sposoby nazwalibyśmy środkami chemicznymi.

Wraz z wrostem kultury i cywilizacji, pojęcie rycerskiej walki z nieprzyjacielem, nakazywało stosować środki wojny godzące bezpośrednio i nie pośrednio w swego przeciwnika. Szereg międzynarodowych ustaw obejmujących zagadnienia: sposobów i form wypowiedzania wojny, pomocy rannym, grzebania poległych żołnierzy nieprzyjacielskich, obchodzenia się z jeńcami, nietykalności terenów państw neutralnych, ochrony szpitali i dzieł kultury i sztuki wreszcie rozejmów, zawieszenia broni i zawierania pokoju — kategorycznie wypowiedziały się (zwłaszcza kanferencja w Hadze w r. 1899) przeciwko stosowaniu w walce środków chemicznych jak trucizny i t. p.

Niemcy pierwsi złamali te zobowiązania, wykonując dnia 31 stycznia 1915 roku w Bolimowie, między Łowiczem a Skierniewicami pierwszy napad gazowy, skierowany przeciwko wojskom rosyjskim. Drugi napad wykonali tegoż roku dnia 21 lutego w Nieuporcie na froncie zachodnim. Oba jednak te napady gazowe nie odniosły należytego skutku, ze względu na: 1° niesprzyjające warunki atmosferyczne i 2° na ilość użytych gazów. Bowiem do powyższych ataków użyto pocisków wypełnio-

nych gazami a ponieważ ich było stosunkowo niewiele, koncentracja gazów w powietrzu nie była taką aby uniemożliwiła przebywanie w nim.

Niepowodzenie to raczej podnieciło umysły uczonych niemieckich niżby je miało zrazić. Wreszcie profesorowie Nernst i Haber, zaproponowali dowództwu niemieckiemu użycie chloru, gazu duszącego, już nie w postaci pocisków lecz fali gazowej.

Rozpoczęto przygotowania i dnia 22 kwietnia 1915 roku, na froncie zachodnim pod Bielschotte i Langeniarck (w okolicy Ypres) napad wykonano.

Dzień ten jest dniem historycznej doniosłości.

Napad w formie fali gazowej wykonano i na odcinku 6 klm. W ciągu 15 minut zginęło po stronie koalicji 5000 ludzi. Wedle opinii francuskiej, droga do Paryża stała otworem. Jednak Niemcy nie wykorzystali tego momentu, bowiem ich Sztab Generalny wykonał napad gazowy bez wiary w rzeczywiste jego skutki a przeto nie był przygotowany na możliwość rzucenia w tę bramę otwartą odpowiednich sił. Francuzi szybko się zorientowali i natychmiastowem przeciwnatarciem wojsk sąsiednich, uratowali sytuację.

Nauczeni doświadczeniem, wykonali Niemcy drugi napad w maju tegoż roku, ale już na froncie rosyjskim pod Sochaczewem. Padło wtedy na skutek ataku gazowego 11 tysięcy ludzi.

Odpowiadając na powyższe napady, koalicja przystąpiła również do fabrykacji gazów bojowych, których poraż pierwszy użyto podczas ataków wrześniowych w roku 1915 w Szampanji i pod Artois.

Tak to rozpętała się w czasie ostatniej wojny europejskiej obustronna walka gazowa.

Jest rzeczą zrozumiałą, iż zbiegiem czasu udoskonalały się sposoby stosowania środków gazowych w walce, jak również postępował rozwój środków obrony przeciwgazowej.

Na schyłku roku 1918 — to jest w ostatnich miesiącach wojny europejskiej — widzimy na froncie zachodnim wielką rozmaitość używanych gazów bojowych, widzimy również wielki rozwój sposobów obrony.

Po ukończeniu wojny, koalicja podyktowała traktat w Wersalu, w którym paragrafem 171 zabroniła Niemcom również fabrykacji gazów bojowych i użycia ich w przyszłości.

Lecz stało się — środki chemiczne wprowadzone zostały do walki.

Obecnie pomimo umów i gwarancji, nikt nie jest w możności znieść tej nowej broni, której zaprzestaną używać tylko wtedy, gdy zostanie zlikwidowany wogóle przemysł chemiczny, co również jest niemożliwe.

Zawsze stać będziemy wobec tej przykrej, ale rzeczywistej prawdy.

Gazy są środkiem walki bardzo skutecznym a przytem najtańszym, bowiem są one w przybliżeniu 27 razy tańsze od innych, a w wojnie przyszłości pieniądze będą oczywiście wykorzystywane jaknaj-ekonomiczniej.

Terenem walki chemicznej są nie tylko pierwsze linie okopów — nie tylko front bo owo, lecz sięga on daleko w głąb kraju atakowanego. Obecnie, przy użyciu rozwijającego się lotnictwa, przypuszczać należy połączenie obu tych środków do dezorganizacji życia gospodarczego danego państwa — jako podstawy prowadzenia wojny. Teren walki gazowej w wojnie przyszłości obejmować będzie całe osiedla ludzkie, zwłaszcza większe ośrodki gospodarcze, węzły kolejowe i t. p. Atakowani będą nie tylko żołnierze na froncie, lecz również cała ludność.

My strażacy, którzy wzięliśmy na swe barki święty obowiązek obrony życia naszych współmieszkańców, musimy zapoznać się gruntownie z tem niebezpieczeństwem grożącym na wypadek wojny naszemu społeczeństwu i wszyscy podjąć trud przygotowania się do obrony przeciwgazowej.

„Strażak Śląski“ podawać będzie stale artykuły fachowe z tej dziedziny pod tytułem „Gazownictwo“, w popularnej formie wiadomości teoretyczne o istocie gazów bojowych i środkach obrony.

Insp. Pachelski.

Druhowie do pracy!

Jako strażacy, powołani jesteśmy do niesienia bliźniemu pomocy. A słysząc jak świetnie rozwija się przemysł chemiczny we wszystkich niemal państwach, uprzątnijmy sobie panoramę ostatniej wojny, w której to, wbrew wszelkim traktatom, deklaracjom i konwencjom, Niemcy pierwsi użyli do walki z koalicjantami różnych środków chemicznych z dobrymi dla nich skutkami. — Więc dojdziemy do przekonania, że przyszła wojna będzie wojną chemiczną czyli gazową, a w związku z tem, widzimy, że nie będzie to wojna terenowa, lecz przenośna daleko poza front armji.

Dlatego zadaniem naszym jest zapoznawać się gruntownie z chemicznymi środkami bojowymi i z obroną przeciwchemiczną. Zwłaszcza nas, stra-

żaków pracujących w ośrodkach przemysłowych i zamieszkujących kresy Rzeczypospolitej, sprawa ta musi mocno interesować.

Jako egzaminowany instruktor gazowy, czuję się zobowiązany zwrócić druhom kierownikom technicznym straży pożarnych uwagę na doniosłość tego zadania, gdyż jedynie dobrze wyćwiczony i dobrze ze sprzętem przeciwgazowym zapoznany strażak, może w wypadkach tego rodzaju katastrofy udzielić rzeczy w tej pomocy. A więc zatem urządzić należy jaknajwięcej wykładów i odczytów.

Zaś Zarządy miast i gmin, powinny dać możliwość wykształcenia i wyszkolenia podlegających im straży pożarnych, tudzież winny zaopatrzyć te strażę w sprzęt przeciwgazowy. A sprzęt przedewszystkiem wyrobu krajowego, gdyż jest on bez porównania lepszy i tańszy od zagranicznego.

Z powodu tego, iż niektóre sfery zapatrują się na te dla nas tak ważne rzeczy z pewną opieśzałością, proszę li tylko o zwrócenie uwagi na naszego ościennego sąsiada Niemca — tam się inaczej zapatrują na te zagadnienia. Tam wre praca w tej dziedzinie. Więc my nie możemy pozostać w tyle, musimy przodować, aby z pracy naszej miało społeczeństwo w razie potrzeby należyty pożytek.

Zaś do druhów kierowników Straży Pożarnych gorąco apeluję: bierzcie udział w kursach organizowanych przez Związek Wojewódzki i Związki Powiatowe, szkolcie się sami i usprawniajcie wasze strażę w zakresie obrony przeciwgazowej. Ja ze swej strony deklaruje się niniejszem do pracy we wszelkich tego rodzaju poczynaniach. Chętnie osobiście jestem gotów do wszelkich wykładów i instrukcji, jakie druhowie pragnęlibyście przeprowadzić w swoich strażach.

A więc do pracy druhowie!

C z o ł e m !

Józef Jarzyna

Strażak Zaw. Straży Poż. Katowice

Dział oficjalny Związku.

Posiedzenie Śląskiej Komisji Technicznej.

W dniu 3 stycznia br. odbyło się w Katowicach, w gmachu Miejskiej Straży Pożarnej posiedzenie Śląskiej Komisji Technicznej. Obecni byli członkowie: insp. Pachelski, Baron, Mierzejewski, Ślązak i Wiedemann.

Obok spraw bieżących, Śląska Komisja Techn. zajmowała się na omawianem posiedzeniu głównie zagadnieniem projektu nowego regulaminu zawodów opracowanym przez Główny Związek Straży Pożarnych R. P. Bowiem na odbytem w dniu 6 grudnia ub. roku posiedzeniu zgłoszono szereg poprawek które referowane były przez zastępcę inspektora — druha Wiedemana, na odprawie inspektorów w Warszawie w dniu 10 grudnia ub. roku. Druh Wiedeman w swem sprawozdaniu omówił losy zgłoszonych poprawek i motywy oraz argumenty jakie przeciwstawiano referowanemu przez niego poprawkom Sl. Kom. Technicznej.

Tematem więc obrad Śląskiej Komisji Techn. było znalezienie wyjścia z sytuacji, w której zastosowanie literalnie omawianego projektu napotykałoby na liczne niedomagania i nieporozumienia. Postanowiono więc wystosować do Zarządu Głównego Związku Straży Poż. pismo z obszernie umotywowanymi wnioskami dotyczącymi drobnych poprawek

nowoopracowanym regulaminie, które pozwolą zastosować go w całej rozciągłości również i na naszym terenie.

Odprawa Powiatowych Ogniomistrzów.

Celem uzgodnienia planu działalności na rok bieżący, opracowania sposobów zebrania statystyki i materiału na Powszechną Wystawę Krajową, wreszcie dla dokonania podziału prac ogólnych jakie mają być przeprowadzone w ciągu najbliższych miesięcy, odbędzie się w niedzielę dnia 20 stycznia br. w Katowicach w lokalu biura Związku Wojew. o godzinie 10 rano, Konferencja Ogniomistrzów Powiatowych.

Porządek obrad konferencji następujący:

- 1) Zagajenie i stwierdzenie obecności;
- 2) Sprawy Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu;
- 3) Przeprowadzenie spisu statystycznego;
- 4) Gromadzenie materiałów na wystawę;
- 5) Przygotowanie drużyn zawodniczych;
- 6) Plan Kursów, Konferencji, zjazdów i zawodów;
- 7) Sprawa P. W. i W. F.;
- 8) Gazownictwo w strażach pożarnych;
- 9) Korespondencje z życia str. poż.;
10. Wolne wnioski.

Konferencja oficerów strażackich z terenu powiatu Katowickiego.

W niedzielę dnia 27 stycznia br. odbędzie się jednodniowa konferencja oficerów strażackich z terenu powiatu Katowice — Wieś. Tematem obrad rzeczowej konferencji będą sprawy związane z udziałem

strażactwa śląskiego w Powszechnej Wystawie Wystawie Krajowej, planem działalności Związku Powiatowego na rok 1929/30, planem pracy w zakresie obrony przeciwgazowej oraz P.W. i W. F.

Miejszem odbycia rzeczowej konferencji oraz szczegóły porządku obrad, podane zostaną do wiadomości zainteresowanych specjalnym okólnikiem.

Z życia Straży Pożarnych.

Mysłowice. W niedzielę, d. 6 stycznia br. o g. 5 popoł. odbyło się w „Winiarni pod Ratuszem” walne zebranie Ochotniczej Straży Pożarnej w Mysłowicach, na którym było 56-ciu druhów obecnych.

Po zagajeniu walnego zebrania przez druha prezesa radcę miejskiego Kozaka i powitaniu przybyłych przedstawicieli Magistratu i Zawodowej Straży Pożarnej w Nikiszowcu, odczytał druh prezes porządek obrad walnego zebrania, który został przyjęty bez zmian.

Przed przystąpieniem do obrad uczciło zebranie pamięć zmarłych w ciągu ubiegłego roku druhów ś.p. Lelonka, Paździoży i Rosoła, przez powstanie z miejsc.

Następnie członkowie Zarządu kolejno składali swe sprawozdania roczne. Przy sprawozdaniu druha sekretarza Kaczmarczyka proponuje druh Piecka Teodor poprawkę celem ujęcia w protokularzu uczestników ostatnich kursów strażackich, naco się zgodzono.

Po sprawozdaniu kasowym przez skarbnika druha Schindlera Augustyna, prezes druh Kozak udzielił głosu druhowi Grabemu, który w imieniu Komisji Rewizyjnej stwierdził zgodność stanu kasy z księgą kasową i w konsekwencji postawił wniosek o udzielenie całemu Zarządowi absolutorjum za jego ofiarną działalność i owocną gospodarkę w okresie sprawozdawczym. poczem zebranie jednomyślnie udzieliło swemu Zarządowi pokwitowania.

Następnie druh prezes podał zebraniem do wiadomości, że dotychczasowy miejski ogniomistrz i naczelnik straży druh Schinfler Jerzy ustąpił z dniem 6 stycznia br. ze swego stanowiska i to ze względu na jego stałe zatrudnienie pozamiejscowe.

Na nowych członków przyjęto 4-ch kandydatów w osobach: Burmistrza m. Mysłowic—Karczewskiego Tadeusza, radcę miejskiego—Lipowicza Walentego, sekretarza miejskiego—Cmoka Ludwika i kupca—Maciejewskiego.

Równocześnie podaje druh prezes do wiadomości, że Zarząd uchwalił zamianować druha burmistrza Karczewskiego prezesem honorowym, zaś ustępującego naczelnika druha Schindlera Jerzego, naczelnikiem honorowym.

Przy wyborach uzupełniających do Zarządu wybrano jednogłośnie na sekretarza w miejsce ustępującego dotychczasowego sekretarza druha Kaczmarczyka, druha sekretarza miejskiego Cmoka Ludwika, zastępcą sekretarza został dotychczasowy sekretarz druh Kaczmarczyk.

Zamianowanie zaś nowego naczelnika nastąpi w myśl przepisów przez Magistrat m. Mysłowic. Agendy naczelnika powierzono tymczasowo zast. naczelnika druhowi Grabemu.

Na dowódcę oddziału w miejsce druha Słomki wybrano druha Tusińskiego Teodora.

Dla odciążenia dowódcy oddziału sanitarnego druha Janoty, wybrani zostali na pomocników sanitarnych druhowie: Wadrański i Surma.

W roku bieżącym przypada 65-letni jubileusz istnienia tutejszej Ochotniczej Straży Pożarnej. W związku z tą uroczystością czyni Zarząd stara-

nia, aby tegoroczny Wojewódzki Zjazd Straży Pożarnych urządzić w Mysłowicach, z równoczesną uroczystością poświęcenia nowego sztandaru dla tut. Straży.

Odbycie Zjazdu Wojewódzkiego w Mysłowicach uzależnione jest jednakże od udzielenia odpowiedniej subwencji ze strony Magistratu, na pokrycie znacznych kosztów Zjazdu, gdyż straż tutejsza o własnych siłach finansowych kosztów tych pokryć nie jest w stanie.

Następnie dyskutowano nad sprawą oddzielnego administrowania się IV. oddziału tut. straży w Miejskim Janowie. Dowódca IV. oddziału druh Korzonek Juljusz wniósł o odroczenie tej sprawy do czasu walnego zebrania urządzanego przez tenże oddział w dniu 20 b.m.

Ostatecznie uchwalono pozostawić stan obecny nadal.

Celem sprawniejszego działania wzgl. alarmowania straży w razie wybuchu pożaru, uchwalono zwrócić się do Magistratu z prośbą o umieszczenie telefonu w mieszkaniu prywatnem druha naczelnika Grabego na koszt miasta.

W sprawie przydziału dla strażaków mieszkań w domach miejskich położonych w pobliżu remizy strażackiej, uchwalono skierować odpowiednią prośbę do Magistratu.

Pozatem podaje druh prezes do wiadomości, że dotychczasowy samochód miejski przekazany został uchwałą Magistratu dla celów strażackich i przeznaczony został na podwozie nowego wozu sanitarnego, mającego być zakupionym dla tut. Str. Poż.

Dotychczasowe opłaty za warty teatralne, które opłacane bywają przez urządzających przedstawienia teatralne i t. p. i wynoszące obecnie 2.00 zł. od strażaka za cały czas przedstawienia uznano za zbyt niskie i uchwalono podwyższyć takowe o 100% z mocą obowiązującą od 1 stycznia br. z zastrzeżeniem zatwierdzenia podwyższenia przez Magistrat. Przytem żalono się ze strony strażaków na trudności i przeszkody, jakie natrafiają przy wykonywaniu wart teatralnych. Szczególnie zwracano uwagę nato, że t. zw. wyjścia bezpieczeństwa na sali Kufiety, stale pozostawiane są różnemi sprzętami i narzędziami, przeto w razie ewentual. wypadku szybkie opróżnienie sali przez publiczność jest znacznie utrudnione wzgl. niemożliwe. Gorzej jeszcze przedstawia się sprawa bezpieczeństwa w Katol. Domu Związkowym, gdzie na scenie w sali brak jest wodociągu oraz hydranta. Okna w sali są silnie zakratowane i przedstawiają wielkie niebezpieczeństwo, tembardziej, że drzwi wyjścia są nadzwyczaj ciasno urządzone. W razie wypadku może to wszystko spowodować nieobliczalne następstwa.

Uchwalono skierować sprawę tą do Policji Miejskiej z prośbą o spowodowanie usunięcia wszystkich tych braków i nieporządków.

Natem wyczerpał się porządek obrad i o godz. 6.30 wieczorem zakończył druh prezes zebranie oficjalne hasłem „Czołem”.

Tuż po zakończeniu oficjalnej części zebrania zjawił się w sali zebraniowej nowomianowany prezes honorowy burmistrz Karczewski.

Po przemówieniu powitalnym druha prezesa zabrał głos prezes honorowy druh burmistrz Karczewski.

W przemówieniu swoim wyraził druh prezes honorowy swoje serdeczne podziękowanie za zaszczyt, jakiego doznał z okazji zamianowania go prezesem honorowym.

W dalszem przemówieniu swem, wyraził druh prezes honorowy swą radość, że jest dana mu możliwość spędzić kilka chwil w gronie strażaków, ludzi, którzy nie marnują czasu swego i sił w walkach partyjnych, lecz poświęcają się swemu zawodowi, w którym pracują ofiarnie i bezinteresownie dla Ojczyzny i obywateli, śpiesząc swoim bliźnim w razie potrzeby z pomocą.

Kończąc swe przemówienie wniósł druh*prezes honorowy burmistrz Karczewski toast na pomyślność Straży Pożarnej, poczem przy śpiewie i różnych występach wykonywanych przez druhow, bawiono się wesoło do późnego wieczora.

Brzezie n/o. W dniu 18 listopada ub. roku, w Brzeziu nad Odrą obchodzono sympatyczną uroczystość publicznego pokazu sprawności motorowej sikawki (4-o kołowe) typu IV P.L. Kieslich o wydajności 1000 litrów wody na minutę.

Pokaz ten był prawdziwą manifestacją propagandową na rzecz motoryzacji narzędzi straży pożarnych. Sprawność sikawki dowiodła bowiem niezbicie ile ułatwia strażom pożarnym ich trudne zadanie gaszenia płonącego mienia.

Więc też zainteresowanie pokazem było znaczne. Przybyli nam cddziały Ochotniczych Straży Pożarnych z Syrenia, Bukowa, Kobyla, Adamowic i Luboniu. Powiatowy Związek Straży Pożarnych na pow. Rybnicki — reprezentował Naczelnik druh Przypaliński. Objaśnień udzielał i kierował pokazem Naczelnik Ochotniczej Straży Pożarnej w Brzeziu n/o — druh Proske.

Przypuszczalnie pokaz sikawki motorowej w Brzeziu nie pozostanie bez następstw, bowiem mocno rozgorzały serca strażaków z innych miejscowości chęcią wzbogacenia swych taborów takimi sprzętami. Należy im więc życzyć aby sprawa ta znalazła zrozumienie wśród członków Rad Gminnych i aby zasoby finansowe gmin mogły się zdobyć na zakup takiego narzędzia.

Gaszowice pow. Rybnik. W niedzielę, dnia 6 bm. członkowie miejscowej Ochotniczej Straży Poż. dali przykład piękny jak należy zużytkować wolne chwile od zajęć zawodowych i pracy społecznej. Oto przygotowali piękne przedstawienie teatralne. Odegrano mianowicie 2-aktową sztukę „Miłość Strażaka” i 3-aktową „Kominarz i Młynarz”.

Ze spodziewano się ze strony publiczności przyjemnego wieczoru, świadczyło o tem powodzenie przedstawienia. na którym wielka sala p. Kalasza nie mogła pomieścić wszystkich pragnących ujrzeć grę amatorską strażaków. Lecz i ci którzy przybyli na przedstawienie doznali formalnego zachwyty na widok sprawności i talentu z jakim te sztuczki były przez naszych druhow odegrane.

A publiczność była wymagająca, byli bowiem obaj proboszczowie: miejscowy i z Łysek, wszyscy nauczyciele i nauczycielki z obu tych miejscowości, cała Rada Gminna, Ogniomistrz Powiatowy i t. d. Więc też hucznymi oklaskami i brawami zachęcano amatorów—strażaków aby w pracy w tym kierunku nieustawali, dając miejscowość tak przyjemną i godziwą rozrywkę, z której wzmaga się kultura i podnosi duch narodowy.

Jankowice Rybnickie. Dzień 10 stycznia b. r. będzie dla Ochotniczej Straży Pożarnej Jankowickiej wielce pamiętnym. W dniu tym bowiem, Komisja złożona z pp. Powiatowego Budowniczego i Powiat. Ogniomistrza zbadała nowo-wybudowaną 3-ch piętrową wspinalnę, oddając ją do użytku straży.

Jest to pierwsza strażacka wieża ćwiczebna na Górnym Śląsku, wybudowana według rysunku konkursowego, opisana swego czasu w Przeglądzie Pożarniczym.

Faktycznym budowniczym, opisywanej wspinalni był p. budowniczy Łazak z Żor, fundatorem zaś Rada Gminna.

Życzyć sobie wzajemnie należy, aby więcej takich wzorowych wspinalni wybudowano przy strażnicach śląskich. Będą mogły na nich nasze ukochane straże pożarne ćwiczyć swe drużyny i doskonalić się w obywatelskiej służbie ku chwale kultury polskiej na fundamentach której rozrasta się nasze śląskie pożarnictwo.

R A D I O.

Program Radjostacji Katowickiej na tydzień od 20 do 26 I. 1928 r.

NIEDZIELA: 9.30 — Transmisja nabożeństwa z Katedry św. Piotra i Pawła w Katowicach, 11.00 — Transmisja zawodów narciarskich o mistrzostwo Śląska na Baraniej Górze, 12.30 — Koncert popularny, 14.00 — Odczyt religijny, 14.20 — Odczyty rolnicze, 15.00 — Komunikat meteorologiczny, 15.15 — Koncert symfoniczny z Filharmonji Warszawskiej, 18.20 — Koncert popularny, 19.00 — Rozmaitości, 19.20 — Odczyt, 19.56 — Sygnał czasu, 20.00 — „Bery i Bojki Śląskie”, 20.30 — Koncert wieczorny z Warszawy.

PONIEDZIAŁEK: 12.10 — Koncert z płyt gramofonowych, 16.00 — Koncert z płyt gramofonowych, 17.00 — „Nowości radjowe”, 17.25 — Odczyt, 17.55 — Koncert popularny, 18.50 — Rozmaitości, 19.10 — Lekcja poprawnego pisanja po polsku, 19.45 — **Komunikaty Strażactwa Śląskiego**, 19.56 — Sygnał czasu, 20.00 — Odczyt historyczny, 20.30 — Transmisja koncertu międzynarodowego z Pragi.

WTOREK: 12.10 — Koncert z płyt gramofonowych, 16.00 — Koncert z płyt gramofonowych, 16.15 — Audycja dla dzieci, 16.45 — Koncert z płyt gramofonowych, 17.00 — Wykład historii Polski, 17.25 — Odczyt, 17.55 — Koncert popularny, 18.50 — Rozmaitości, 19.10 — Odczyt, 19.45 — Komunikat harcerski, 20.00 — Odczyt, 20.30 — Koncert wieczorny.

ŚRODA: 16.00 — Koncert z płyt gramofonowych, 17.00 — Odczyty, 17.55 — Koncert popularny, 18.50 — Rozmaitości, 19.10 — „Gospodyni Śląska”, 19.50 — Sygnał czasu, 20.00 — Odczyt, 20.30 — Koncert w.

CZWARTEK: 12.15 — Odczyt dla młodzieży szkolnej, 12.35 — Koncert z Filharmonji Warszawskiej, 16.00 — Koncert z płyt gramofonowych, 17.00 — „Ogrodnik Śląski”, 17.25 — Skrzynka pocztowa, 17.55 — Koncert kameralny z Warszawy, 17.50 — Rozmaitości, 19.10 — Odczyt, 19.56 — Sygnał czasu, 20.00 — Odczyt, 20.30 — Koncert wieczorny.

PIĄTEK: 16.00 — Koncert z płyt gramofonowych, 17.00 — Wykład historii Polski, 17.25 — Odczyt, 17.55 — Koncert popularny z Warszawy, 18.50 — Rozmaitości, 19.10 — Odczyt, 19.56 — Sygnał czasu, 20.00 — Pogadanka muzyczna, 20.15 — Koncert symfoniczny, 23.30 — Skrzynka pocztowa w języku francuskim dla słuchaczy zagranicznych.

SOBOTA: 12.10 — Koncert z płyt gramofonowych, 16.00 — Koncert z płyt gramofonowych, 17.00 — Nauka czytania nut, 17.25 — Skrzynka pocztowa dla dzieci, 17.55 — Audycja dla młodzieży, 18.50 — Rozmaitości, 19.10 — Odczyt, 19.56 — Sygnał czasu, 20.00 — Odczyt, 20.30 — Transmisja operetki „Adieu Mimi”.

PRZEGLĄD POŻARNICZY

W ROKU
1929-ym

Wiązać będzie słowem drukowanym działaczy pożarniczych świadomych korzyści poczynąń zbiorowych, w myśli i czyny wspólne ku spotęgowaniu samopoczucia obywatelskiego i solidarności korporacyjnej.

Dążyć będzie do pogłębiania wiedzy fachowej w szeregach strażactwa i do podniesienia sprawności straży w walce z pożarami, przez dobór popularnych artykułów w zakresie techniki i taktyki pożarnej oraz organizacji obrony przeciwpożarowej.

Odzwierać będzie aktualnie wszelkie przejawy twórczych poczynąń w związkach strażackich i strażach pożarnych.

Omawiać będzie sprawy wychowania fizycznego, obrony przeciwgazowej i przysposobienia wojskowego w strażach.

Prowadzić będzie stały dział: **Zapytania i odpowiedzi zawodowe**, zawierający najniezbędniejsze wskazówki praktyczne i wyjaśnienia wielu żywotnych zagadnień.

Zapewni swym Czytelnikom możliwość kompletowania Biblioteki Strażackiej, bowiem

d o d a

6 bezpłatnych książek fachowych,

stanowiących najnowsze prace wybitnych działaczy pożarniczych. Jako pierwsza premja przygotowany został

KALENDARZ STRAŻAKA NA ROK 1929

(w formacie kieszonkowym — oprawny w płótno)

będący: krótką encyklopedję wiedzy strażackiej, informatorem w sprawach pożarnictwa i ogólnopństwowych oraz niezbędnym notatnikiem w pracy strażackiej i w życiu osobistym każdego strażaka.

Prawo do otrzymania bezpłatnie premji książkowych zyskuja jednak tylko ci Prenumeratorzy, którzy wpłacą zgóry prenumeratę roczną, półroczną lub kwartalną

na conto w P. K. O. Nr. 235.

Prenumerata tygodnika „Przegląd Pożarniczy” łącznie z kosztami przesyłki premji książkowych wynosi:

Rocznie	zł. 24.—
Półrocznie	zł. 12 gr. 50
Kwartalnie	zł. 6 gr. 50

Redakcja i Administracja — Warszawa, ul. Poznańska Nr. 11, m. 5.

Polskie Biuro Strażackie CZESŁAW MIARCZYŃSKI

Marjacka 14 /3. KATOWICE Telefon 12-88.
P. K. O. Nr. 303 403 Skrzynka pocztowa 360.

Okazyjnie do nabycia! Okazyjnie do nabycia!
używana, lecz całkiem w **dobrym stanie utrzymana**
DRABINA MECHANICZNA
loko Katowice. o długości 20 metrów, za 11.000 zł. loko Katowice.

POLECA:

ze składu swojego lub w zastępstwie fabryk, przez Komisję Techniczną Związku Wojewódzkiego
zbadane przenośne sikawki **motorowe** marki „**METZ**“ oraz „**KOEBE**“
następnie **Sikawki ręczne i konne.**

Wozy rekwizytowe i drabiny wszelkie-
go rodzaju, jak również wszelkie przybory strażackie,
a w szczególności **ubrania, czapki,**
pasy bojowe, skórzane i zwyczaj-
ne, piękne oficerskie i zwykłe **toporki, linki,**
maski wszelkiego rodzaju (wojskowe po cenie zł. 50)
oraz **Gaśnice** pianowe „**POLSKI KNOC OUT**“.

Weże wypróbowane przez Komisję Techniczną Głównego Związku.

Firma moja prowadzi także

Farby przeciwogniowe „FENIX” i innego gatunku
oraz wszelkie **maszyny i walce** do budowy i naprawy dróg.

Komitet Redakcyjny stanowią pp.: Baron R., Mierzejewski L., Koczyk T., insp. Pachelski, Rzeźniczek M., Suchy J., Słazak L.

Nakładem Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego.

Redaktor odpowiedzialny insp. B. PACHELSKI

Druk: Drukarnia i Introligatornia „PRACA” w Sosnowcu, ulica Kołłątaja Nr. 10, telefon Nr. 60.